

CLEVELANDO ŽINIOS

STIPRINA CIVILINĘ APSAUGĄ

Arestuos Nužūrimus Nacių Ir Japonų Simpatikus.

Vos spėjus Clevelandą pasiekti žiniai, kad mūsų šalį iš pasaly užpolė razbaininkai japonai, saugumo direktorius Ness išleido pareiškimą, kuriame be kitko štai kas pasakyta:

"Clevelandas, kaip ir kiti didieji industriniai Amerikos miestai, nebuvo užkluptas neprisirengęs. Bet mūsų pačių apsaugai ir išvengimui sabotažo apsigynimo ganybos industrijose, atsargumas turės būti daugiau negu padvigubintas."

Miesto policija, federalės valdžios agentai, armijos ir karinio laivyno virstininkai šioj aplinkėj veikia vieningai visos šalies labui.

Jau užtikrinta, kad niekas nekludys iškikimų ateičių, kurie dar nėra tapę šios

šalies piliečiais. Tačiau daug yra "ašies" valstybių piliečių, tai japonų, vokiečių ir italų, kurie pirmiau atvirai reiškę savo simpatijas naciams. Tokie visi greitai atteity bus sutvarkyti, kad nepadarytų žalos šalies apsigynimo pastangom.

Kadangi dabar Amerika užpulta ir jau formaliai paskelbė karą nacių talkininkams japonams, kažin kaip elgsis tie lietuviai, kurie iki šiol laikėsi įsikibę į Smetonos skvernus ir prie kiekvienos progos biauriškai plūdo Sovietų Sąjungą, geriausią Amerikos talkininkę šiame kare? Mano nuomone, jie turėtų kuogreičiausia pakeisti savo nusistatymą ir viešai pasisakyti už tautos vienybę, už greitą ir visuotiną sutruškinimą visų fašistinių jėgų.

—Naujas Piliėtis.

Pasekmingos Prakalbos ir Šokiai

Lapkričio 30 d. atsibuvo LDS 4-to Apskričio prakalbą Kalbėjo J. Siurba, LDS Centro sekretorius. Lmons buvo pilna Lietuvių Darbininkų svetainė. Kalbėtojas aiškiai nupiešė fašizmo pavojų netik Europoj, bet ir Jungtinėse Valstijose, kur Smetona ir jo pakalikai skleidžia neapykantą tarp Amerikos lietuvių. Jis kvietė žmones kovoti prieš juodąjį fašizmą ir visais galimais būdais gelbėti Sovietų Sąjungą prieš užpuolika Hitlerį renkant pinigus Sovietų pagelbai.

Mažanasas gražiai pirminkavo. Jis kvietė visus rašytis į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą. Pabaigoj pirminkas paprašė aukų Sovietų Sąjungos pagelbai. Aukų surinkta \$42.35.

Reikia pasakyti, kad žmonėms J. Siurbos prakalba labai patiko. Po prakalbos tęsėsi šokiai iki nakties vėlumos.

Štai vardai aukautojų. Po \$1 aukavo: Lesnikauskas, Sutkaičiai, Skupas, Bernot, Zebrys, Boker, Gendrenė, Romandienė, Janusevičienė, Skleris, S. P. Lumos, Boika, Jocius, Bauža, Botirienė, Simans, Dargus, Stripeika ir Pucivičius. Po 50 centų: Klaima, Petrūnas, Gendrenas, Jonilienė, Dągis, Brazas, Mažanasas, Rudienė, Jonila, Klianga, Piliakauskienė, Bagdonienė, Kazilonis, Dulskis, Dylis, Petrauskienė ir Dominaitis.

Vardė komiteto tariu visiems aukautojams širdingą aciū. Prašau atleisti, jeigu per klaidą bent kurių vardai netilps. S. M.

LINDBERGHAS PASISLĖPĖ NUO VISŲ

WEST TISBURY, Mass. — Charles Lindberghas parvažavo į savo Seven Gates ukį, vaikščioja po jo paties pramintą "Martos vynuogyną" ir karo klausimu atsisako daryti bent kokį pareikimą, netgi nepori matytis su spaudos atstovais.

Buvs Detroito basebolininkų jautko "Tigers" žaidėjas, o dabar seržantas Hank Greenberg ir Johnny Adams, bažobės entuziastas, susitinka nepaprastose aplinkybėse. Militariniame parade, kuris surengtas Civilių Apsaugos Savaitės pradžioje Detroito, seržantas Greenberg jaunajam Johnny davė "raidą" šarvuotame automobiliuje.

Kas Remia Parengimą Kovotojų Naudai

J. Gudman davė valgomų daiktų už 50 centų. Musų senas veikėjas J. Zebrauskas davė už \$1 valgomų daiktų dėl vakariėnos. Romandai irgi už \$1 groserio davė. Visi šitie biznieriiai atjaučia Sovietų kovotojus. Mes turėtume taigpi su reikalau eit pas rėmėjus, o ne pas tuos, kurie yra mūsų priešai, kurie nekovoja prieš fašizmą.

Vienas trūkumas Clevelande, tai moterų, kurios turėtų pradėti mezzimo darbą. Taigpi ir drapanų dar nekiek surinkta. Rodos, kad visi mano, kad dar nėra reikalo dirbti ir remti nelaiminguosius, kurie yra sužeisti, kurie kovoja ir vaitoja atvirom žaidzdom.

Subruskime, sesutės, pradėkime darbą, pradėkime megsti svederius, pančiakas, pirštines. Pasirodykime savo darbštumą, neatsilikime nuo kitų miestų moterų, dalyvaucikme ir mes tame darbe, kad nepasiliktume apkalntinos už neprisidėjimą prie darbo. Mes daug naudos atnešime ir neatsiliksimė nuo kitų miestų moterų šiame svarbiame momente. E. Simans.

Geriausiai sekasi tiem "Vilnės" vajininkam, kurie pradeda anksčiausiai.

ŠALIN FAŠISTAI!

Nepaisant Jungtinių Valstijų perspėjimo suomiam liautis kariavus prieš Sovietų Sąjungą, fašistiniai tos šalies valdonai atvirai susidėjo su barbarais naciais. Aišku, Amerikos piliečiuose tas sukėlė didelį pasipiktinimą.

Bet Clevelande dar randasi būrelis suomių, kurie, turbūt, nežino, jog čia ne nacių Vokietija, o demokratinė Amerika. Aną dieną jie susisaukė saviškių mitingėlį ir išnešė rezoliuciją, kurią būk žadėjo pasiūsti prezidentui Rooseveltiui.

Kaip vietos spauda paminėjo, rezoliucijoj tie suomių fašistai dar vis tvirtina, kad jie kariauja už "šalies apsigynimą," ir kad Sovietų Sąjunga neapsanti "demokratiška valstybė."

Idomu, kad fašistų mitingė svaričiausia kalbą pasakė Wittenberg kolegijos profesorius Dr. Taito A. Kantonen. —A. K.

LLD 190 Ktuopos Metinis Mitingas

LLD 190 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 12 d. pas Nemurus, 15210 Luchnow ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Kaip žinote, bus kuopos valdybos

Didina Apsaugą Apsigynimo Imonėse

Cincinnati, Ohio. — Japonam užpuolus Jungtines Valstijas ir pasidarius didesniai pavojui sabotažo iš fašistų simpatizatorių ir šnipų pusės, prie Wright orlaivių kompanijos imonės daugiau negu padvigubinta sargyba.

Pavojingai Sužeisti Ekspliozijoje

Otis Steel kompanijos liejykloj aną dieną ekspliodavo katilas ištarpinto metalo ir pavojingai sužeidė tris darbininkus. Jie yra: Chester Malinowski, Clarence King ir Michael Nemes.

Sužeistieji greitai nugabenti į St. Lukes ligoninę.

rinkimas.

Po susirinkimo bus vaishes. Jūs žinote, kad 190 kuopa duoda geras vaishes (good time) jau kelintas metas. Dar syki prašome vieni kitiems praneškite, kad šitas paskutinis šių metų susirinkimas būtų skaitlingas ir valdyba 1942 metams būtų išrinkta tokia, kuri veiksima pagerintų. Gyvename labai svarbiam laikotarpij ir reikia veikti sulyg laiko. Iki pasimatymo ateinantį penktadienio vakarą. J. Kalas.

SKUFCIA TAVERN

Likeriai, Alus ir Vynas

13311 St. Clair Ave.

A. Skufena, Savininkas

FRANCES LUNCH

937 1/2 E. 79th Street

Čia visados gausite gerą maistą už prieinamą kainą. F. LOVENDUSKI, Prop.

FRANK J. MADISON

ČEVERYKŲ KRAUTUVE

Parduoda naujus ir taisau senus

629 W. Federal St.

YOUNGSTOWN, OHIO

ANSEL ROAD CAFE

Alus, Vynas ir Užkandžiai

1066 Ansel Rd.

Endicott 9264

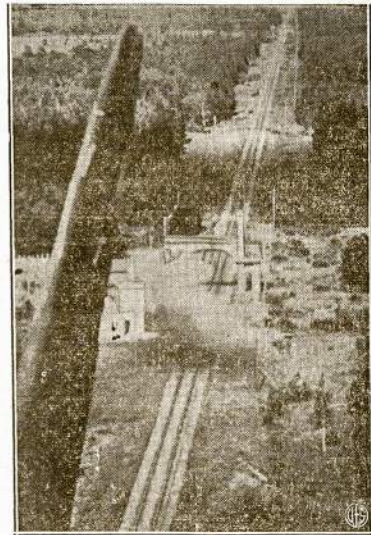
K. Niekrošius, Savininkas

B. RAUBA

Lietuvis Siuvejas ir Rūbų Valytojas

Siutus darom ant užsakymo vyrams ir moterims vėliausios mados. Taigpi taisome ir dažome už prieinamą kainą.

1188 E. 79th Street

Naciai tako, kad šis atvaizdas nutrauktas kur nors Sovietų Sąjungos parubežyje ir parodo kaip jų orlaivis pataikęs į geležinkelio bėgus.

GORDON PARK HABBERDASHERY

Vyram, Vaikam Drabužiai, Skrybelės, Kaktaraišiai, Čeverykai ir kt. aprėdalai už labai prieinamą kainą.

924 E. 79th St. (apacioj Liet. Darb. Svetainės)

A. GREENBERG, Sav.

SUPERIOR PHARMACY

CLEVELANDO LIETUVIŲ VAISTINE (APTIEKA)

Mes tarnaujame dėl sveikatos ir gerovės visų lietuvių

8331 Superior Avenue

K. TAMKUS, Savininkas

DR. J. N. SIMANS

Optometristas

7828 ST. CLAIR AVENUE, FEJMAS 6 E. 79th Street CLEVELAND, O.

TELEFONAS: HENDERSON 5150 Rez.: Yellowstone 8801

NIKODEMAS A. WILKELIS

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius IR BALSAMUOTOJAS

6522 Superior Ave.

HEnderson 9292

THE WILKELIS FURNITURE CO.

Lietuviški Rekdų, Plokštelių ir Rakandų Krautuvi

6307-11 Superior Ave. ENdicrot 2343

N. A. WILKELIS, Savininkas

THE ADDISON FURNITURE & RADIO CO.

COMPLETE HOME FURNISHERS

Speciale kaina kiekvienu mėnesj ir lengvais išmokėjimais

7210 St. Clair Ave.

15428 Waterloo Rd.

HEnderson 3417

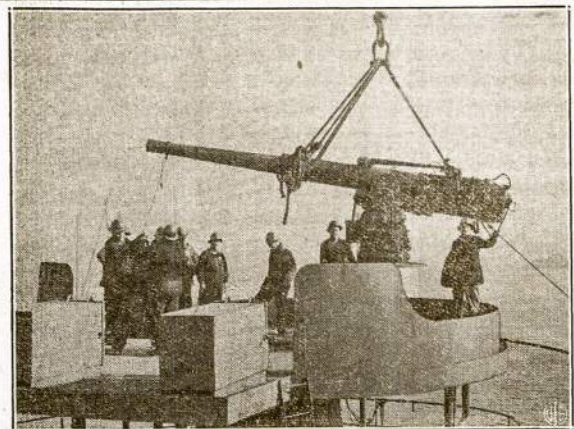
IVanhoe 5710

PAUL'S TAVERN

Gardus Alus, Stipri Arielka ir Saldus Vynas. Zuvis kiekvienu pentadienj ir šokini pentadieniais ir šeštadieniais. Atidaras iki 2:30 ryto, sekmdieniais atidarus nuo 12 nakčia.

6528 Superior Avenue

ROŽE & POVILAS KUBILIAI, Savininkai

Amerika apginkluoja savo prekybinius laivus, kurie veža mūsų pagamintus apsigynimo reikmenis prieš nacius karliaujančiom šalim. Šis atvaizdas nutrauktas Hoboken prielaukoj, N. J., kada ant neįvardinto prekinio laivo užkėlė kanuolė.

Naminių Gyvulių Kilmė

(Tęsa)

A. MOROZOVAS

Durpinių galvijų atsiradimo klausimas iki šiol dar tebėra neaiškus.

Tauras, kurį kai kurie mokslininkai laiko durpinių galvijų sentėviu, buvo stambus sudėjimo, iškilusia tarpupė, gauruotais juodais plaukais ir veisėsi visoje Europoje iki XVII šimtmečio. Kaip žinoma, dar XVII šimtmečio pradžioje po Varšuvos apieilinkės bastės atskirai laukiniai taurai; pasukūnysis iš jų žuvo Karaliaučiaus žvėryne 1669 metais. Senose rusų dainose ir padavimuose, taip pat rašytiniuose dokumentuose tauras vaizduojamas galingu, stambiu gyvuliu, kurio medžiojimas buvo susijęs su dideliais pavojais.

Kada ir kur pirmiausia buvo prijaukintas tauras—tikrai nežinoma. Yra nurodymų, kad tas prijaukinimas įvyko Europos pieturytuose, Graikijoje, dar iki Homero laikmečio, t. y. prieš 1000 metų iki mūsų eros. Tačiau asyrų plokštėje išlikęs užrašas, kuris priskiriamas XII šimtmečio pabaigai, prieš mūsų erą, nurodo, kad tas prijaukinimas įvyko žymiai anksčiau. Mūsų užrašas skelbia: „...Laukinių jaučių gyvus vaikus gaudžiau... aš paimdavau net mažus rimu (tauro pavadinimas senovės asyrų kalba) ir iš jų užveisdavau kaimenes.“ Matyti, įnaminio centrų buvo kelias, o prijaukinimo raida vyko lėtai ir įvairiose vietose skirtingai.

Sibire seniausieji gyvulininkystės pėdsakai priskiriami tam laikotarpiui, kuris buvo pereinamasis nuo mens prie metalo. Ankstyvos bronzos epochos (vadinamosios Afanasjevo kultūros) laidojimo vietose (kapinynuose), esančiose Jenisiejaus upės ir jos intakų krantuose, jau randama stambių raguočių galvijų kaulų. Verchneudinsko apieilinkėse ir Minusinsko krašte, atkaskant vėlyvesniojo neolito žmogaus gyvenvietę,

buvo rastos jaučio, arklio ir šuns liekanos.

Vidurinės Volgos rajone rastos pusiau žeminės gyvenvietės, kurios priskiriamos bronzos amžiui. Sprendžiant iš kai kurių žymių, didesnę gyvenvietės dalis buvo skiriama galvijams laikyti.

Iš to mes galime spręsti, kad mūsų krašto ribose, stambūs raguočiai galvijai buvo prijaukinti ir įnaminti daugiau kaip prieš 3000 metų iki mūsų eros.

N. N. Kolesniko manymu, bronzos epochoje, t. y. prieš 2500 metų iki mūsų eros, plačiuose Sibiro plotuose, nuo Uralo iki Tolimųjų Rytų, veisėsi vadinamieji turano-mongoliniai galvijai, turintieji kalmukinių, mongolinių ir zebinių galvijų bruožus. Visų šitų veislių bendru sentėviu nurodo vieną taurų porūbę.

Dabartinių raguočių galvijų veislių gausumas, silpnai jų pažinimas ir, svarbiausia, griežtas pakitėjimas, įvykęs dėl nesąmoningos atrankos, apsunkina tiksliai išaiškinti ir apibrėžti daugelio veislių kilmę ir geneologiją. Tačiau kai kurios veislės išsaugojo vieną ar kitą sentėvių būdingus bruožus, todėl čia pridėdama giminingumo ryšių schema leidžia nors apytikriai įsivaizduoti kai kurių TSRS-je auginamų veislių evoliucijos raidą ir kelius.

Pagal kaukolės sudėjimą visos veislės dalijamos į penkis pagrindinius tipus, griežtai skirtingus vienas nuo kito, be abejo, esančius ainiams šakų, senai atskyrusių nuo keletą pradinių formų.

Pirminio jaučio tipas būdingas savo kaukole, kuri žymiai palgisnė už kitų tipų, ir tiesiu antsprandus gūbrū. Šito tipo gyvuliai augaloti, stiprūs. Tipingiausias jų atstovas—pilkieji ukraininiai galvijai ir olandų veislės.

Didžiagalvių galvijų tipas būdingas ilga ir plačia kakta ir netiesiu su didele

užauga (išskyta) antsprandiniu gūbrū. Tipingas atstovas—simentalio veislė.

Ilgakakių galvijų tipas turi ilgą kaktą, antsprandus gūbrū su žymia užauga ir taip pat žymia įduba. Tipingas atstovas—džersejinės ir šviečių veislės galvijai.

Trumpagalvių galvijų tipas turi trumpą veidinę galvos dalį. Tipingas atstovas—olandiniai galvijai.

„Pūkučių“ galvijų tipą apibūdina, kad vienas jų pavadinimas; tipingi jo atstovai auginami mūsų krašto šiaurėje.

Tiesioginiais tauro ainiiais laikomi olandiniai galvijai, rusiniai arba „pirminiai-miškiniai“ (pagal Midden-dorffą), ukraininiai pilkieji galvijai podoliniai-vengriniai, artimi ukraininiams. Raudonieji vokiečiai arba vadinamieji raudonieji kolonistiniai Ukrainos galvijai yra kilę iš raudonrudžių ostriflandinių, kurie savo ruožtu yra kildinami iš Olandijos ir Vokietijos žemumų sunkiųjų galvijų. Iš sunkiųjų olandinių galvijų buvo išvesta grengitėnė poveislė (atmaina), kuri savo ruožtu davė baltagalvius kolonistinius galvijus, auginamus TSRS-je. Abidvi šios veislės (raudonųjų ir baltagalvių) atvežtos į Ukrainą daugiau kaip prieš šimtą metų ir puikiai čia aklimatizavosi.

Kalmukiniai galvijai, auginami Volgos žemupyje, Voronežo ir Čačkovo srityse, yra produktas kėrgimio vietinių galvijų, kurie čia buvo auginami prieš tris šimtus metų, su tais galvijais, kuriuos iš vakarų Džungarijos atsivarė kalmukai, apsigyvenę Volgos žemupyje XVII šimtmečio viduryje. Vakary-džungariniai galvijai į naujai susidariusią veislę įnešė nemažą vertingų ypatybių—pavyzdžiui, didelį mėsingumą ir greitą subrendimą. Yra duomenų, kad kalmukinių galvijų veislės sudaryme dalyvavo ir šiaurės-kirgiziniai galvijai.

(Bus daugiau)

“Vilnius” Vajus

PRAILGINTAS IKI

DVIDĖSIMT-PIRMAI DIENAI GRUODŽIO

KODEL?

Viena, to reikalavo dauguma vajininkų.

Antra, kad norime pasiekti šiemet 40,000 punktų, o dar toli nuo to.

Trečia, kad norime išpildyti Bendrovės suvažiavimo nutarimą—gauti šiemet 500 naujų skaitytojų, o dar to skaičiaus neturime.

KODEL ŠIEMET REIKIA SMARKIAU DIRBTI?

“Vilnis” yra vienatinis vidurvakariuose anti-nacinis lietuvių laikraštis, kuris nedvejojanti skelbia reikalą visų lietuvių vienybės pravedimui Nacionalės Vienybės programo, kaip skelbia prez. Rooseveltas. “Vilnis” skelbia hitlerizmui neatlaidią kovą ir ragina visus lietuvius bendrinti jėgas tai kovai, nes hitlerizmas grėšia pavojum Amerikos demokratijai, taipgi jis pavergęs Lietuvą.

Svarbiausias visos žmonijos reikalas dabar tai prašalinimas fašizmo pavojaus, o naikinti jį tarpe lietuvių kaip tik ir yra geriausias būdas skleidimui priešfašistinės spaudos.

“Vilnius” platinimas taigi yra pats svarbiausias uždavins.

Vilniečiai, skaitytojai! Vajus pasibaigs gruodžio 21 dieną ir nei viena minutė ne vėliau! Išpildydami jūsų reikalavimą ir pratęsdami vaju trim savaitėm, pasitikime, jog pilnai išnaudosite kiekvieną likusią dieną, kiekvieną valandą. Sveikiname jūsų garbingą pasiryžimą netik sumušti visus praeities vaju rekordus, bet parodyti jog apšvietos platinime niekas mus negali pralenkti!

DOVANOS VAJININKAMS IR SKAITYTOJAMS:

Už 500 Punktų \$10 ir Proporcionaliai Aukštyn; Pavyzdžiui, Vajininkas, Pasiekęs 5,000 Punktų, Gaus \$100; 10,000 Punktų—\$200

SPECIALĖS DOVANOS:

Už 20 Naujų Metinių Skaitytojų Dovana \$10 ir Proporcionaliai Aukštyn

Seniem Skaitytojams Dovanos—Viena Iš Šių Knygų Pasirenkant:

1. Kelias į Naują Gyvenimą . . . . . A. Bimbos	7. Janonio Raštai
2. “Vilnius” Kalendorius 1942 metam	8. Pagal Įstatymus
3. Lietuva Vokiečių Okupacijos Metu (pereitam kare) V. Kapsuko-Mickevičiaus	9. M. Konoplicka, vertė Pr. Stūtelis
4. Naujoji Lietuva . . . . . A. Bimbos	10. Alkoholis ir Spiritiniai Gėralai
5. Molina . . . . . Maksimo Gorkio	11. Dr. J. J. Kaškinaučiaus
6. Moteris ir Socializmas August Bebel	12. Proletarinė Poezija . . . . . V. Fritė
	13. Rusijos Istorija . . . . . M. Pokrovskio

“VILNIS”

3116 S. Halsted Street

Chicago, Illinois

“Tokis tokj pažino,” sako sena žmonių patarlė. Žiūrint į šį atvaizdą ji pilnai pasitvirtina. Štai tūlo “advertaisėrių klubo” viršininkas Philadelphijoje iškia garbės diplomą kolumnistui Pegterui už geriausią “pasizymėjimą” laikraštininkystėj šiais metais. Minimas kolumnistas tuom žymus, kad jis darbo unijų nekencia dar labiau negu šuo graustinio.

Geležinkeliai Atsauke Streiką, Turėjusį Įvykt Sekmadienį

Chicago, Ill., gruod. 7.—Geležinkelių penkių brolių atstovai priėmė prez. Roosevelto specialaus bordo pasiūlytas sąlygas susitaikynių su geležinkelių kompanijomis.

Sulig sąlygomis, visų darbininkų uždabiai bus pakelti. Bendra pakėlimo suma per metus sieks \$325,000,000.

Streikas turėjo įvykti gruodžio 7-tą (vakar).

Tuo pačiu sykiu atstovai geležinkelių kompanijų pradėjo ruošti memorandumą vyriausybei, kuriuo reikalauja leisti kompanijom dešimčia nuosimėjų pabranginti pasażierių kelionę ir daugiau kaip dešimčia nuosimėjų prekių važna.

SENATORIUS WHEELER NORI DUOTI JAPONAMS Į KAILĮ

BILLINGS, Mont. — Senatūrius Wheeler pareiškė, kad reikia visiems vienytiis ir japonus sutriuškinti.

